فدراسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران نسبت به ایرادهای اساسی لایحه برنامه هفتم در بخش دارو و درمان هشدار داد

آشفته‌بازار درمان در برنامه هفتم

عکس: حمید وکیلی، فارس

شرق: بازار دارو به گفته برخی نمایندگان مجلس وضعیتی «بحرانی» را تجربه می‌کند و کمبود اقلام دارویی ماه‌های متوالی است که در رسانه‌های ایران خبرساز است. به‌جز این فدراسیون اقتصاد سلامت از غیراقتصادی‌بودن ۸۰ درصد داروخانه‌های خصوصی خبر می‌دهد و مهاجرت پزشکان و پرستاران برخی از بیمارستان‌ها را با کمبود نیروی انسانی مواجه کرده است. حالا در این شرایط دولت در لایحه برنامه هفتم توسعه، در برنامه‌ای که دیرهنگام آماده و به مجلس رسیده است، بندهای پر از ایراد و اشکالی در بخش اقتصاد سلامت آورده که نگرانی‌های بسیاری ایجاد کرده است.

در همین زمینه فدراسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران تحلیلی با ۹ بند آماده کرده و نسخه‌ای از آن را در اختیار روزنامه «شرق» قرار داده است. بر اساس این نامه فعالان اقتصاد سلامت پیش‌بینی می‌کنند که با اجرای برنامه هفتم توسعه اوضاع صاحبان کسب‌وکار و مشاغل حوزه سلامت وخیم‌تر از امروز شود.

تصویب کلیات لایحه هفتم توسعه

دیروز نمایندگان مجلس شورای اسلامی کلیات لایحه برنامه هفتم توسعه را با ۱۳۱ رأی موافق، ۸۱ رأی مخالف و پنج رأی ممتنع تصویب کردند و وارد بررسی جزئیات لایحه شدند. لایحه‌ای که ابعاد مختلف آن بارها از سوی کارشناسان مورد انتقاد قرار گرفته است.

دولت لایحه هفتم توسعه را دیرهنگام آماده کرد و نمایندگان مجلس اخیرا در مصوبه‌ای مجددا قانون برنامه ششم را تا پایان سال تمدید کردند که به دلیل ایراد شورای نگهبان و اصرار مجلس بر مصوبه خود، این طرح به مجمع تشخیص مصلحت نظام برای اعلام نظر ارجاع شد. لایحه برنامه هفتم توسعه در جلسه علنی ۲۸ خرداد سال جاری توسط سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم شد. کمیسیون تلفیق از ۱۷ تیر بررسی لایحه برنامه را در دستور کار قرار داد. ابتدا کلیات لایحه بررسی و تصویب شد و حالا جزئیات مورد رسیدگی قرار گرفته است.

بااین‌حال صاحب‌نظران ابعاد مختلف این برنامه را در هفته‌های گذشته بارها مورد انتقاد قرار داده‌اند. دراین‌بین وضعیت دشوار بازار دارو و اقتصاد سلامت ماه‌هاست که در رسانه‌های ایران خبرساز است.

در میانه تابستان امسال خانه ملت به نقل از سلمان اسحاقی، سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی از وضعیت بحرانی بازار دارو نوشت و توضیح داد که این نماینده مجلس در صحن علنی مجلس گفته است که کمیسیون بهداشت به دفعات موضوع بحران دارویی را به دولت گوشزد کرده اما توجه چندانی به این موضوع نشده و نتیجه این بی‌توجهی کمبود بیش از ۲۰۰ قلم دارو در کشور است و تداوم این بی‌توجهی‌ها هم افزایش مرگ‌ومیرها را در پی خواهد داشت. هرچند وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو بارها گزارش‌های متعدد مردم، چهره‌ها، تشکل‌ها و نمایندگان مجلس درباره کمبود دارو را تکذیب کرده‌اند اما واقعیات میدانی گزارش دیگری می‌دهد.

به‌جز این وضعیت وخیم اقتصاد داروخانه، بیمه‌های درمانی زیان‌ده و بودجه ناکافی بخش سلامت همه و همه بازار درمان را برای بیماران به‌شدت گران کرده است. گذشته از این حالا گزارش‌ها حاکی از مهاجرت پزشکان و پرستاران است و گرفتاری کمبود نیروی متخصص هم باری مضاعف بر دوش بیماران گذاشته است.

در این شرایط دولت لایحه برنامه هفتم توسعه را به مجلس برده است. لایحه‌ای که بنا به گفته فعالان اقتصاد سلامت ایرادهای فراوانی دارد و اجرای آن وضعیت بازار درمان را وخیم‌تر از امروز می‌کند.

۸۰ درصد داروخانه‌های خصوصی زیان‌ده هستند

در همین زمینه به‌تازگی فدراسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران در نامه‌ای خطاب به مجلس، دولت و بخش خصوصی آسیب‌های لایحه برنامه هفتم توسعه را گوشزد کرده و نوشته است که برخی شاخص‌ها مانند سهم پرداختی هزینه‌های سلامت از جیب مردم از جمله نقاط قوت برنامه هفتم توسعه محسوب می‌شود اما بند سیاستی که تضمین‌گر دستیابی به این هدف در جدول ۱۵ باشد، در ادامه بندها و مواد دیده نمی‌شود. به علاوه اینکه شاخص یک پزشک به‌ازای هر دو هزار نفر یقینا شاخص خوبی است اما دستیابی به آن مستلزم اختصاص بودجه مناسب در برنامه‌های سنواتی بودجه و استمرار آن است و این شاخص با نظام تعرفه‌گذاری دستوری دولت و مهاجرت گسترده پزشکان و... سنخیت ندارد.

به‌جز این اختصاص یک داروخانه برای هر پنج هزار نفر هم هیچ‌گونه پشتوانه عملیاتی در نظام بودجه‌ریزی، قیمت‌گذاری دارو، اقتصاد کلان دارو در ایران و ... ندارد و اصولا پرسش این است که چگونه ممکن است الزام به تأسیس داروخانه برای هر پنج هزار نفر ایجاد شود اما گردش اقتصادی داروخانه به‌صورت سالم در نظر گرفته نشود؟

بر اساس توضیحات این تشکل درحال‌حاضر به‌ازای هر ۵/۶ هزار نفر یک داروخانه در کشور وجود دارد و مطالعات انجام‌شده نشان می‌دهد که بیشتر از ۸۰ درصد داروخانه‌های خصوصی غیراقتصادی است و اقتصاد داروخانه به فعالیت‌های تجاری در حوزه‌های آرایشی و بهداشتی و فروش مکمل‌ها و... وابسته شده که این مسئله دور از فلسفه تأسیس داروخانه است.

قانونی‌کردن واردات غیرقانونی

فعالان حوزه اقتصاد سلامت در ادامه این نامه تأکید کرده‌اند که با شناخت و ارزیابی میدانی که از عملکرد و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات پزشکی وجود دارد اجرای تبصره بند پنج و بندهای شش و هفت ماده ۶۹ که سازمان‌های بیمه‌گر را مکلف به انجام عملیات مالی با افراد و مؤسسات پزشکی صرفا از طریق سامانه الکترونیک کرده، حکمی است که با توجه به شرایط موجود احتمال اجراشدن آن بسیار ضعیف است و اصرار بر اجرای آن از ابتدای سال ۱۴۰۳ به یقین مشکلات زیادی را برای بیماران و مراکز پزشکی و دارویی کشور ایجاد می‌کند. در ادامه همچنین آمده است که تبصره بند ث ماده ۷۰ که لغو مجوز مؤسسات پزشکی و... را بر عهده وزارت بهداشت گذاشته است، دچار اشکال مبنایی است. چگونه ممکن است وظایف سیاست‌گذاری، مجری و ناظر و نهایتا مرجع قضاوت را در یک سازمان تجمیع کرد؟

چنانچه تولیت نظام سلامت با وزارت بهداشت است که باید این‌گونه باشد و تشخیص صلاحیت افراد و مؤسسات هم با وزارت بهداشت است، نمی‌توان قضاوت درباره فعالیت و ابطال مجوزها را در یک سازمان و نهاد جمع کرد و این اقدام نافی نیت قانون‌گذار است.

فدراسیون اقتصاد سلامت اتاق تهران یادآوری کرده که درباره ماده ۷۱ که به عبارت واردات فوریتی رسمیت داده و در متن قانون آورده است این اشکال بنیادی وارد است که به‌جای ملزم‌کردن دولت به تأمین داروی کشور با روش‌های قانونی، واردات فوریتی را که یک رویه فراقانونی است، به‌عنوان یک روش مورد استفاده قرار داده و برای آن سهم تعیین کرده است.

و در ادامه به ایراد دیگری از لایحه برنامه هفتم توسعه اشاره کرده و نوشته است در بند الف ماده ۷۱، سازمان غذا و دارو را که یک سازمان تنظیم‌گر مقررات و نظارت بر سلامت کالاهای سلامت‌محور است مکلف به عملیات اجرائی کرده که به یقین آن سازمان را از انجام وظایف بنیادی خود دور خواهد کرد.

همچنین بر اساس این نامه در بند الحاقی بند پ ماده ۷۱ کالاهایی از جمله کالاهای سلامت‌محور در فهرست الزام به قیمت‌گذاری از سوی سازمان غذا و دارو قرار گرفته‌اند که نظام سلامت در بخش حمایت‌های حاکمیتی مانند بیمه‌های پایه هیچ‌گونه تعهد مالی درباره آنها ندارد؛ از جمله محصولات مکمل‌های رژیمی غذایی، ملزومات پزشکی و... که تولید و تأمین آنها در بستر بازار آزاد و بدون هیچ‌گونه حمایت دولت از تولید تا مصرف انجام می‌شود و به یقین این بند نه‌تنها مانع کسب‌وکارهای فعال در این حوزه می‌شود که ورود سرمایه جدید به این بخش را کند و متوقف خواهد کرد.

در بخش دیگری از این نامه تأکید شده است که اضافه‌کردن نماینده شورای عالی بیمه به کمیسیون قیمت‌گذاری دارو و تجهیزات پزشکی واجد دو ایراد اساسی است؛ اول آنکه اضافه‌شدن نماینده بیمه و اعمال نظر ایشان به قیمت‌گذاری به مفهوم آن است که تمام کالاهایی که درخواست ورود به فهرست دارویی، ملزومات، تجهیزات پزشکی، مکمل‌های رژیمی_غذایی، داروهای گیاهی و ... دارند تولید یا واردات آنها به فهرست کالا و خدمات زیر پوشش بیمه گره می‌خورد و ابتدا باید منابع آن توسط دولت تأمین و سپس به محض اضافه‌شدن در فهرست زیر پوشش بیمه‌های همگانی قرار گیرد؛ تعهدی که ناممکن است و تاکنون در هیچ کشوری این حجم از تعهد در تعهدات بیمه همگانی قرار نگرفته است.

دوم آنکه قابل پیش‌بینی و انتظار است که به دلیل حاکم‌شدن رأی دولت در کمیسیون قیمت‌گذاری، توسعه تولید به‌خصوص از سوی بخش خصوصی متوقف می‌شود و نتایج آن درنهایت به زیان سلامت جامعه خواهد بود و در بند الحاقی دو بند پ ماده ۷۱ راه تجویز داروهای خارج از فهرست دارویی کشور به‌طور کامل بسته شده است. نوآوری‌های دارویی با توسعه‌ای که در دانش شیمی، بیولوژی و ژنتیک و به‌ویژه بهره‌برداری که از دانش فناوری اطلاعات اتفاق افتاده است، رشد فراتر از سایر علوم را تجربه می‌کند. دست‌یابی بشر به نقشه ژنوم انسانی و توسعه‌ای که در طب شخصی‌شده رخ داده است، جامعه را با معرفی تعداد زیادی داروی جدید برای بیماری‌هایی که تا دیروز کشنده بودند، مواجه کرده است.

بستن فهرست دارویی کشور و مسدودکردن هرگونه دسترسی امری ناممکن است. حاصل این بند شکل‌گیری شبکه‌ای بزرگ از قاچاقچیان رسمی و غیررسمی است که مأمور تأمین داروهای نسل جدید برای مردم مستأصل با چندبرابر قیمت و در یک زنجیره تأمین ناسالم، نامطمئن و مخاطره‌آمیز شده‌اند. این در حالی است که در برنامه ششم توسعه راهکار عملی و منطقی برای این امر پیش‌بینی شده بود. در پایان نیز فعالان بازار درمان تأکید کرده‌اند که با عنایت به سیاست‌های کلی اقتصادی حاکم بر کشور و همچنین با توجه به مفاد برنامه هفتم توسعه، ماده ۷۲ این قانون نه‌تنها محقق نخواهد شد که صنعت بی‌رمق دارو، تجهیزات، ملزومات، مکمل و... بر اساس تمامی شاخص‌های اقتصادی و صنعتی که برخی از آنها توسط سندیکاها منتشر شده و در سطحی جامع‌تر توسط اتاق بازرگانی اطلاع‌رسانی شده به‌شدت ناتوان‌تر از امروز خواهد بود.

یادداشت

سردرگمی دولت میان ریزگرد

فرشید عابدی: کلاف سردرگم دیپلماسی کشور در حوزه آب و مصائب زیست‌محیطی حاصل از سیاست‌های آبی کشورهای همسایه به‌ویژه افغانستان و ترکیه و حکمرانی نادرست آب، باعث بروز فجایع انسانی و زیست‌محیطی بسیاری در کشور شده که اگر برای آن چاره‌ای اندیشیده نشود، در مناطق شرق، شمال شرق و غرب و شمال‌غرب کشور نیز تشدید می‌شود.

کریدور بادی شمال غرب به جنوب شرق که از تالاب بین‌المللی هامون می‌گذرد، موجب شده مناطق سیستان، سرحدات، افغانستان، پاکستان و گاهی حاشیه دریای عمان را با توفان گردوغبار مواجه کند.

سیاست‌های آبی افغانستان در سایه ضعف قوانین بین‌المللی درباره رودخانه‌های فرامرزی و برنامه‌ریزی این کشور روی اقتصاد کشاورزی و افزایش سطح زیر کشت خشخاش، باعث شده تالاب هامون در دو دهه اخیر روی خوش نبیند.

رفته‌رفته با تشدید فرسایش بادی و دستکاری‌های انسانی، پهنه کانون‌های بحرانی گردوغبار در تالاب هامون و دشت‌های پیرامون آن افزایش یافته و اکنون شاهد کانون‌های بحرانی با پهنه بیشتر و با مدت‌زمان مضاعف هستیم که مناطق مسکونی را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

احداث کانال قوش‌تپه در مناطق شمالی افغانستان نیز امنیت آبی کشورهای آسیای میانه و حوضه دریای آرال را به‌شدت تهدید می‌کند، با خشک‌شدن دشت‌ها و رودخانه‌های کشور ترکمنستان، باعث تشدید میزان غلظت توفان‌های گردوغباری که چندی پیش کیفیت هوای استان‌های خراسان شمالی، گلستان و مازندران را کاهش داد، می‌شود. چنین امری با تشدید سدسازی‌های افغانستان در حوضه آبریز هریرود نیز دور از انتظار نیست.

سدسازی‌های ترکیه موسوم به طرح‌های «داپ» و «گاپ» با اهداف سیاسی و مهندسی اجتماعی نیز موجب بروز معضلات زیست‌محیطی درخورتوجهی در عراق، سوریه و استان‌های غربی ایران شده که گاه زندگی پایتخت‌نشینان را با چالش مواجه می‌کند.

طبق مصوبه اخیر مجمع عمومی سازمان ملل، حقوق زیست‌محیطی در دسته حقوق بشر قرار گرفته؛ بنابراین سیاست‌های آبی کشورهای همسایه به‌ویژه افغانستان و ترکیه، مصداق بارز نقض حقوق بشر است.

چرا ساختار دیپلماسی ایران و سازمان حفاظت محیط زیست در به‌کارگیری ابزارهای سازمان‌های حقوق‌بشری توفیقی نداشته است؟

اجلاس بین‌المللی گردوغبار چه توفیقی در همکاری‌های بین‌المللی مقابله با پدیده گردوغبار داشته؟

تا زمانی که از کشور افغانستان نماینده‌ای در این اجلاس حضور نداشته و طبق گزارش رسانه‌ها به مسائل زیست‌محیطی حاصل از مرگ تالاب بین‌المللی هامون توجه چندانی نشده، چگونه می‌توان به کاهش میزان ریزگردهای منطقه جنوب شرق امیدوار بود؟

بهمن، رخت نو بر حمل‌ونقل عمومی تهران می‌پوشاند

شرکت اتوبوس‌سازی اسنا (از مجموعه گروه بهمن) در روزهای آغازین پاییز ۱۴۰۲ اولین سری از اتوبوس‌های مدرن تولیدی خود را به شهرداری تهران تحویل داد. جلیل هاشمی، مدیرعامل اسنا، با اعلام این خبر افزود: «در این نوبت ۲۳ دستگاه اتوبوس در اختیار شهرداری تهران قرار گرفت و این تنها بخشی از ۵۰۰ دستگاه توافق‌شده اسنا با شهرداری تهران است و همکاری اسنا با شهرداری برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت ادامه دارد». او در همین زمینه افزود: «تمام تلاش ما این بود که با آغاز فعالیت مدارس و دانشگاه‌ها و افزایش متقاضیان حمل‌ونقل عمومی، در کنار مردم شهر تهران باشیم تا شهروندان حمل‌ونقل عمومی باکیفیت‌تری داشته باشند که خوشبختانه توانستیم در اولین روز مهر، تعدادی از اتوبوس‌ها را در اختیار شهرداری قرار دهیم».

مدیرعامل اسنا اتوبوس‌های ۱۲متری تولیدی این شرکت را مدرن و پیشرفته دانست که در آن اغلب نیازهای یک سرویس عمومی برای مسافر و راننده لحاظ شده است. او در همین زمینه افزود: «جلب نظر شهروندان پایتخت که شهرشان را با برترین شهرهای دنیا مقایسه می‌کنند، سخت است؛ اما اطمینان داریم هر مسافری که مواردی نظیر تهویه هوا، امکانات ویژه سالمندان و افراد کم‌توان و فناوری‌های پیشرفته حفاظت از جان و مال مسافران را مشاهده کند، به متمایزبودن این محصولات اذعان خواهد کرد».

او در همین زمینه گفت: «مدیران شهر تهران به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی باور دارند و ما نیز با اتکا به مهندسان و کارگران ایرانی، یاور آنها هستیم تا شهری به دور از آلودگی هوا با بهترین سرویس‌های عمومی را داشته باشیم».

هاشمی دراین‌باره گفت: «امروزه بخش مهمی از امورات روزمره شهروندان از طریق تلفن همراه است و افرادی که ساعات زیادی را در خیابان سپری می‌کنند، همواره با مشکل شارژ تلفن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. شرکت اسنا برای اولین بار، در داخل اتوبوس امکانی را فراهم کرده و تمام صندلی‌ها پورت اختصاصی شارژ USB دارند و مسافران تا رسیدن به مقصد باتری تلفن خود را نیز شارژ کنند».

این مدیر گروه بهمن یادآور شد: «بسیاری از قابلیت‌های اتوبوس‌های اسنا برای مسافران ملموس نیست؛ مثلا همه اتوبوس‌ها سیستم شبیه‌ساز سه‌بعدی همه‌جانبه دارند که راننده ارزشمندی این امکانات را متوجه می‌شود. ما این قابلیت را طراحی کردیم تا راننده با ایمنی بالا در مسیرهای پرتردد پایتخت حرکت کند».

مدیرعامل اسنا درباره مابقی قرارداد این شرکت با شهرداری تهران گفت: «گروه بهمن همواره نسبت به انجام به‌موقع تعهدات خود شناخته می‌شود. شرکت اسنا نیز نسبت به این موضوع حساس است و چنانچه مشکلی خارج از اراده ما پیش نیاید و طرفین نیز به تعهدات خود پایبند باشند، همه اتوبوس‌ها مطابق قرارداد در اختیار شهر تهران خواهد بود».

گفتنی است پیش‌ازاین شهرداری تبریز صد دستگاه اتوبوس ۱۲متری سفارش‌گذاری کرده بود که همگی در موعد مقرر تحویل داده شد. همچنین به‌تازگی اتوبوس ۱۸متری تولیدی اسنا نیز در شهر مشهد وارد خط منتهی به حرم امام رضا (ع) شد تا عملکرد آن ارزیابی شود که خوشبختانه کارآمدی اتوبوس و فناوری‌های آن رضایت‌بخش بود و به‌زودی شاهد حضور این اتوبوس‌ها در شهر مشهد خواهیم بود.

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۲/۱۱۷۹۵

سازمان انتقال خون ایران

سازمان انتقال خون ایران در نظر دارد طی مناقصه عمومی یک مرحله ای ۴ ردیف انواع آنتی سرمها و معرف های گروه بندی مراکز انتقال خون (به شرح مندرج در اسناد مناقصه) مورد نیاز خود را از تولید کنندگان داخلی و از طریق سامانه تدارکات الکترونیک دولت به شماره سامانه ۲۰۰۲۰۰۳۰۰۰۰۰۰۰۲۸ خریداری کند.

لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی WWW.Setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، در سایت مذکور ثبت نام و گواهی امضای الکترونیکی را دریافت دارند. به پیشنهادهای دریافتی خارج از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ترتیب اثر داده نخواهد شد.

متقاضیان باید اسناد مناقصه شامل شرایط عمومی و اختصاصی را حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ از طریق سامانه ستاد به نشانی WWW.Setadiran.ir دریافت و با توجه به مندرجات اسناد مناقصه، مدارک لازم را شامل پاکت‌های الف، ب و ج تهیه و به روش آموزشی به صورت فایل‌های PDF تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۵ در سامانه درج و رسید دریافت نمایند. پیشنهادهای دریافتی رأس ساعت ۱۱ صبح مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۶ در کمیسیون مناقصه به نشانی سازمان انتقال خون ایران واقع در تهران، تقاطع بزرگراه‌های شیخ فضل‌اله نوری و شهید همت، بلوک B طبقه دوم سالن اجتماعات دکتر علا سازمان بررسی و نتیجه متعاقباً اعلام خواهد شد.

ضمانت شرکت در فرایند ارجاع کار ۳.۶۶۰.۳۱۲.۵۰۰ ریال و به صورت ضمانتنامه بانکی صادره از یکی از بانک‌های رسمی کشور به نام سازمان انتقال خون ایران دارای اعتبار تا تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۶ و قابل تمدید، یا به صورت وجه نقد واریز شده به حساب ۴۰۰۱۰۳۴۲۰۶۳۷۱۵۶۹ به نام سپرده جاری نزد بانک مرکزی کد ۵۰ قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملی ایران به نام سازمان انتقال خون می‌باشد. شرکت‌ها موظف به تحویل ضمانت مذکور تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۲۵ در پاکت لاک و مهر شده به نشانی مذکور بلوک C واحد امور قراردادها و دریافت رسید می‌باشند.

برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره ۸۲۰۵۲۱۸۸ واحد امور قراردادها و جهت انجام مراحل عضویت در سامانه با مرکز تماس سامانه به شماره ۱۴۵۶ و دفتر ثبت نام ۸۸۹۹۹۹۳۷ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی ، جذب و نگهداری اهدا کنندگان
سازمان انتقال خون ایران

شناسه آگهی ۱۵۷۳۰۶۰ | **م الف ۲۵۴۳**